

A lap szellemi részét illető közlemények a lap szerkesztőségéhez intézendők. Bementetlen levelek csak ismert kezekből fogadtnak el. — Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GYERGYÓI HIRLAP

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket elfogadnak a kiadóhivatal és az osztr. magyar monarchiában levő összes hirdetési irodák.

Hirdetési díjak

a legolcsóbban számítottak. Bélyegdíj minden beiktatásnál 30 kr.

Előfizetési penzek és hirdetési díjak a kiadóhivatalhoz küldendők.

Kiadóhivatal:

Létz János könyvnyomdája

Gyergyó-Szentmiklóson.

Felelős szerkesztő:

KALMÁR IGNÁCZ.

Nyitltér soronként 20 kr.

Társasköreink.

Az év kezdete a közgyűlések hónapja. A pénzügyintézetek beszámolóiban egymás után számolnak be az erkölcsi testületek is múlt évi működéseikről.

Társadalmi köreink az egész éven át kongának az ürességtől; a tagoknak 20 százaléka látogatja a körhelyiségeket; az évi látogatottságnak megfelelően a tagok kis részének jelenlétében folynak le a közgyűlések is.

A társaskörök intézői mindenről tesznek jelentést, csak nem társadalmi életről. A jelentésekben meglátjuk az egyesület vagyoni állását, megtudjuk a hátrálékos tagsági díjak összegét; ezeket a tagok nagy közönyösen tudomásul veszik, megalakítják az új tisztikart, s azzal mint a ki dolgát jól végezte, megy mindenki a maga útján, s nagy részük a következő nagygyűlésig a körhelyiségben nem jelentkezik. Röviden előadva ennyiből áll társasköreinknek működése.

Mi a hivatása a társasköröknek? Egészséges társadalmi élet megteremtése, s a közművelődés terjesztése; ha ezen hivatásukat nem teljesítik, nincs létjogosultságuk. Azért, hogy egy pár embernek zárt klubhelyisége legyen nem szükséges anyagi áldozatokkal klubot fenntartani.

Községünkben legalább is fél tucat kör van, de társadalmi működésről egyik sem tud számot adni. Az iparosok önképző körének működését egyáltalán nem ismerjük; az ipartestület, iparos és iparossegédek közötti vitás ügyek elintézésével bibelődik, a zeneegyleteknek létezéséről farsang idején vesz a közönség tudomást, a polgári körnek működése vajmi szűk körben ismeretes, kaszinónk pedig csak a nagygyűlés idején ad életjelt magáról, ha ugyan életjelnek nevezhetjük 38—40 tagnak a közgyűlésen való megjelenését.

Az iparosok önképzőköre címében hordja hivatását. Ugyan hány önképzőköri

felolvasást rendezett tagjainak az „Önképző kör”? Ha nem csalódunk talán egyet sem.

Szellemi élvezetek hiányában az iparos-segédek nem művelődnek, hanem ha megjelennek is a körhelyiségben, mindenel inkább töltik az időt csak nem „önképzéssel.” Az iparos segédektől nem is kívánhatjuk, hogy erkölcsnemesítő és mulattató előadásokat tartsanak, de ha Önképzőkör már létezik, annak vezetősége köteles arra törekedni, hogy városunk hivatott egyénei egy-egy felolvasásra megnyeressenek, kik bizonyára készséggel engednének a meghívásnak és hasznos előadásaikkal a közjót előmozdítanak.

Áll ez a többi körökre is. Az iparos-ság és a polgári elem nemesítésére alakított köröknek nem az a hivatása, hogy ott barátságos poharazásra gyűljünk össze, hanem, hogy hasznos folyóiratok, hírlapok olvasása által s gyakori tudományos vagy mulattató felolvasásoknak meghallgatásával a társadalom művelődjék és nemesedjék. Megfelelnek-e köreink ezen feladatoknak azt kétségbe vonjuk annál is inkább, mert évek óta a farsangi mulatságokat leszámítva, közművelődési mozzanatról tudomást nem vehettünk. Művelt osztályunk körének szellemi tevékenységéről sem mondhatunk többet, de itt állítólag még egy nagyobb baj is van, mert már itt a „primus inter pares” elv is elfoglalta uralmát. Legalább ezzel védekeznek azok, a kik a kaszinó küszöbét a nagygyűlésen kívül át nem lépik, s hangosan kifejezést is adnak azon nézetüknek, hogy nem jól érzik magukat a kaszinóban és azért nem látogatják.

Hát abban van is némi igazuk, hogy kaszinónk azon tagjai, a kik a lapoknak olvasásán kívül egyéb szellemi élvezetet is igényelnek, nem jól találják magukat, mert szellemi élvezetekben itt sem valami nagyon bővelkedünk. Azoknak is igazuk lehet, a kik a legutóbb rendszeresített keddi összejövetelekről távol tartották magukat

azért, mert ezen estéken divattá lett megválogatni a szomszédokat.

Ha az intelligens elemek társas körének az a rendeltetése, hogy annak egyes tagjai napjában egy-két órát ott társas játékok és hol esendes, hol zajosabb borozás közben eltöltsenek, akkor ugy a polgári és iparos körök, valamint kaszinónk is megfelelnek hivatásuknak, de miután nemesak ezen szórakozások ápolása és fenntartására alakítottak e körök, sajnállalattal kell konstatálnunk, hogy hivatásuknak nem felelnek meg, és az alapítók bizonyára nem olyanokká tervezték köreinket, mi a milyennekké váltak.

Nem vádoltathatunk rossz akarattal, ha egyszerűen kijelentjük, hogy kaszinónk „club” életet nem folytat, társadalmi működést nem fejt ki, összes tagjai együttesen a kaszinó helyiségében még talán soha együtt nem voltak; nem voltak azért, mert nem történt semmi, a mi a tagokat összehozhatta volna.

A közgyűlésen előadott titkári jelentésből hallottuk, hogy a választmány a saját kebeléből egy vigalmi bizottságot küldött ki, melynek feladata lett volna kaszinónk életének sivárságát megszüntetni, s estélyek, társadalmi összejövetelek, felolvasások rendezésével odahatni, hogy egymást megismerve a haza határán egészséges körrel a nélküli magyar társadalom fejlesztessék. A „vigalmi bizottság” még megalakulását sem volt képes megérni, és születése előtt a jobb remények lomtarába került.

Az előadottaknak senki által nem tagadható valósága jogosított fel bennünket jelen közleményünknek közreadására. Nem azért közöljük, hogy talán köreink vezetőseinek képességeit akarnánk kétségbe vonni; mindenki meg van arról győződve, hogy nem a vezérfrakcióban, hanem közönyös, nehézkes, s mondjuk ki különleges társadalmi viszonyainkban rejlik a tespedésnek oka; mindenesetre azonban a ve-

GYERGYÓI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Farsang Gyergyóban.

Igazán midőn először bátorkodom a t. gyergyói publikum előtt megjelenni ezen téren, — mindenekelőtt örömemet fejezem ki a gyergyói viszonyok fölött, — bár nem kevés fáradságomba került, hogy gyergyói életemnek kezdet-nehézségein átessenem.

Különösen mi leginkább megragadta figyelmemet Gyergyóban, — miről különben jelen soraimban adok kifejezést — azok a kedves és idillikus farsangi estélyek.

Ugyanis a farsang ritka kellemű, aranyos és bájos kis tündér lánya igazán kellemes élvezeteket és gyönyörűségeket szerzett nemesak az Isten oltárához fáradozó és óhajtozó, földi reményekkel és ábrándokkal eltelt angválnaknak — pardon kisasszonyoknak — hanem Amor és Psiche közt kapcsolódó Hymen rózsalánczát tartogató fiatal generációnak is.

Ritka alkalom igazán a festői tájakban gazdag, de más tekintetből is egyedül álló kis Gyergyóban, hogy nem annyira kellemes mint inkább kedves estéket ne lehetne tölteni, — pláne a farsangon — amikor szép reményekkel és ábrándokkal telített fiatal urak a farsang bájos tündér lányával eljönnek. Amor — isteni ol-

tárára áldozni szerénységükkel övezett hódolatokkal.

A mi másból, úgy a mi szép Gyergyónkban is természeti törvény az, hogy a szeretem istennője teljes melegséggel és vonzódással fogadja Hymen aranyos szegélyű rózsalánczát tartó a jövődöbéli és magát . . . (?) jelöltnek képzelő uracsot, azután még a reá következő napokban — mi különben a farsang hosszától függ — Amor és Psiche bővebben felvilágosítják egymást különös nyilatkozatokkal és valóságokkal az elmúlt időről, a jelenről, de különösen a jövőről. Erre vonatkozólag már a jövő időről nemesak a két szép reményű fél intézkedik, hanem rendes körülmények között kizárólag a szülők, a papa és a mama; de különösen a mama.

Végre ha a rébusz a kellő fórumokon sikeresen átment, Amor és Psiche ügyét a pap illetve a pár évvel ezelőtt létrejött vallási törvények szerint pedig a m. kir. áll. anyakönyvvezető fejezi be.

A báli esték folytatása rendszerint így végződik be.

Hisz miben is találna legtöbb örömet az arany ifjuság, ha nem másban, mint a farsangi mulatságokban, a mi itt Gyergyó ország fővárosában csaknem napirenden van.

Bár ha az említett Amor és Psiche ügy csak részben is már a megoldás stáiumába jutott, inkább csak azért óhajtoznak ok is kivenni részüket a farsangi estélyekből, hogy karöltve, Hymen fontos törvényei szerint bemutassák magukat az igen t. publikumnak, különösen pedig azért, hogy az esdve várt „Négyes” tánckirálynénak szóló zene zengzeties hangjai mellett Hymen virágos nyelve a párok közt kezdetét vehesse.

Mily boldog különösen ilyenkor a jelenlévő mama, ki az érdekelt párokat különös figyelmében részesíti, nézi a mosolyt, a szem kacintásokat és esdve várja a séta közeledtét, a mikor ugyanis a pár „menjünk a mamához” egybehangzó jelszóval hozzá sietnek a boldogító örömben részesítő ó.

A báli estélyeken rendszerint mindenütt, úgy Gyergyóban is vannak bizonyos különleges báli epizódok, melyek közül egy párt, mint esetleg megtörténtét, vagy csak ezután megtörténtét, fel is említek.

Először is nem teszek ellenvetést az ellen, hogy talán itt Gyergyóban is megne történnék, különösen a négyesek kezdeténél — mint a tapasztalatok igazolják — pár hölgy „menjünk dobos-törtára”, — jelszóval mennek az étterembe minth jelentősége tudvalevőleg, hogy azoknak — sajnos — nincs tánczosuk.

Ebből t. olvasó még nemkövetkezik az, hogy

zető férfiakat terheli a kötelesség, hogy köreink életében a tespedés megszűnjön, és elvállalt tisztükből kifolyólag oda kell hatniok, hogy a vezetésükre bízott körökben egészséges társadalmi élet fejlődjék ki. Nem akarunk tanácsal szolgálni, sem pedig az ujrateremtés eszközeit megjelölni; miután az arra hivatottak kétségtelesen megfogják a legjobb módot és eszközöket találni, hogy köreink hivatásukat teljesítsék.

Elmélkedések.

A „Gyergyói Hirlapban“ közölt statisztikai adatok felett.

Századunk elején őseink még gondolatban sem merték fölvetni a nőemancipáció kérdését, ma már megtévesztülve látunk tánczó, koreolyázó és bicikliző angyalokat; akkor a fiatal lányok csak a templomig mentek anyjok oldalán, ma már az egyetem is nyitva áll előttük, hová ellátogathatnak a nélkül, hogy az illem szabályait sértenék.

Nők hivatása a családi tűzhely őrangyala lenni, és nincs más hivatása, mint a nőesség korlátai közt kifejtendő háziasszonyi tevékenység. Midőn a nő nevel, képez, ösztönöz: sokkal jobban kihat az életre, mintha nyilvános hivatalt visel.

A nők legtöbbje ma is nem hivatásból lép közpályára, hanem a körülmények, rossz családi viszonyok, a megélhetés és kenyér kereset szükségére ragadtatja meg a kínálkozó eszközöket, és viszi a nőket a kenyérkereső pályákra; annak dacára vannak a társadalmat ámitgató és saját magukkal is elhitetni akaró álbüszke nők, kik fennen hirdetik, hogy csupán a tudásvágy vezérli őket, s hogy a közjónak oltárán érvényesítik tehetségüket akkor, midőn egy elrejtett félre eső falucskában reggeltől-estig nyögik a nehéz fejű nebulókkal az abc alapismereteit.

Bizony sajnós, hogy ily nagy áldozatokat hoznak a kulturának, hisz e nagy szellemek, ha felcserelnék helyöket csendes tűzhelyvel, sok szegény sorsu pályázónak nyitnának utat, kiket a kényszerűség és „muszáj“ visz tehetségüknek érvényesítésére.

A 19-ik század végén — korunk hanyatlásával — szomoruan kell tapasztalunk (tisztelet a kivételeknek) ifjaink erkölcsi hanyatlását is. A rossz társaság, a különböző erkölcsrontó mulatóhelyek községeinkben annyira elszaporodtak és társadalomunk minden rétegét annyira magukhoz vonzák, hogy legtöbb esetben a gondatlan pezsgővéri ifjuság nagy része e bünbarlangok rabjaivá lesz, minek következménye az, hogy napjainkban a házasság nem óhajtott holdogság, hanem utolsó kikötő: hol az élvezetek tengerében kifáradtak biztos révpartot nyerni remélnek.

absolute talán nem is volt az estély alatt azoknak gavalérjuk — ami ha igaz, csak a rendezőket illeti a felelősség — mert elevé is megtörténhetik azon eset, hogy egy fess gavallér a párt kiszemelte és megkérte — pardon felkérte — és ez a szerencsés hölgyecske a négyes kezdeténél esdve várja őt, de az valami különös állapot következtében kénytelen kötelességét nem teljesíteni. Ilyenkor ha véletlen szerencse nincs, akkor a farsang tündérlánya különös tévedésbe ejti a várakozózt, és ha az a véletlen nem röpülne át a tánc kezdést váró párok elegáns sorfalán, röppant szomorúságnak esne áldozatul — valaki. —

Az ilyen farsangi estélyeken még más egyebek is történnek; süti nyélbe egy nem mondhatnám, hogy gyökeres fántó, de különben velem együtt züllő — barátom, ki Bachus istennek naponkint áldozatot mutat be — persze velünk együtt, és vonja le estéknként a konzekveneziát a fiatal nemzedék, hogy mily monumentális intézmény Bacehusnak intézménye és gyalázatnak deklarálja a minden ez ellen irányuló törekvést.

Visszatérve barátom megjegyzésére bizony vannak — sajnós — olyan fiatal emberek is, kik nem azért jönnek a bál termekbe, hogy Hymen oltárán áldozzanak, hisz ők már áldoztak, de az nincs jelen kinek az áldozat be lett mutatva. Ott lehet bár a fővárosi vigadó guirlan-

De ezt azért nem szabad általánosságban hirdetnünk, sem általános consequenciaképpen levonnunk; ha az embereket olyanokká vesszük, milyenek valóban, csak rosszabbakká tesszük, ellenben ha úgy bánunk velök, milyeneknek lenniök kell, oda visszük őket hová jutniök kell; ha a tárgyakat is mikroskoppal nézzük igen sok érdekes dolgot látunk, de kevés kellemest, így járunk akkor is, midőn az emberek tulajdonai iránti vizsgálódásainkban apró részletekig hatolunk be.

A mit a férfi tesz vagy eszelepszik azt kitörli az idő; a nő kötelessége esöndes tűzhelynél észrevétlenül, a szerénység bűvös árnyában, a nőesség minden erényével édenbe bűvölni a kunyhókat is. Férfi törekvése: szabadság; a nőé: illem. Soha se ragadja el a nőt az indulat vagy elkeseredés oly dolognak leleplezésére, mit érezni szabad de kimondani nem, miután panasza még ha jogos is, nem a nyilvánosság elé való.

Maradjon meg a nő a szende szerénység korlátai között, a világ nem kíván „szókimondó asszonyságokat; egy pár szende szem hallgatva többet beszél, mintha hivatlanul okoskodik, de maradjon meg a tudós ifju is a studium mellett s ha befejezte pályáját akkor csináljon hölgyekről statisztikát.

u. a.

Gyümölestermelés.

Néhány év óta Gyergyóban a gyümölesészet szép fejlődésnek indult, hogy többre nem haladhatott, annak utját állotta eddig, a célaltalan de sokak által előszeretettel gyűjtött éstermelt gyümölesfajok sokasága.

A gazda dicsekedve mutogatja kertjében a fák nagy gyűjteményét, melyek közül némelyek csakugyan szép és erőteljesek de gyümölesük értéktelen, míg némelynek fája esenevésznek, betegesnek látszik, mégis szép gyümölesöt terem.

Ezen jelenségeknek oka lehet ugyan a szabálytalanul teljesített ültetés, vagy a talaj silánysága is, mindazonáltal a bajok forrása leginkább még is a mi zord vidékünkben, és a nem helyesen választott gyümölesfajokban keresendő.

Ez különben nem csak nálunk, de az ország nagyobb részében is így van.

Épen ezért a földmívelési miniszternek pár évvel ezelőtt kelt intézkedése folytán, alapos utánjárással meglett állapítva, hogy minden megyének éghajlati és talaji viszonyaihoz mely gyümölesfák illenek.

Az észleletek hivatalosan közé is tétettek.

E kimutatásban megtaláljuk a Csikmegyére kijelölt gyümölesfajok nevét is, de a melyeket a szakértők vidékünkre nézve még sem találtak teljesen kielégítőnek.

dos oszlopokkal, achantis virágokkal, kerevetekkel diszítve és talán Semiramis tündéries függő kertjei vagy Tiziano madridi Venus élő példányaival, mindannyi képtelen az ily fiatal uraknak talán külsőleg igen, de bensőleg kedély állapotát és szív érzelmeit az estélynek — bár részben is — annak magaslatára helyezni. Előtte az a bizonyos „ő“ szerepel és csak ő, ki most hiányzik, nincs itt, de majd itt lesz; csak ezen utolsó szavak vigasztalják szegényt.

Nehéz a Hymen rózsaláncaival bár részben összekötötteket elválasztani, azt az emlékezés bármikor vissza idézi. Egy pár szava, mozdulata, tettei, oly erőssége a kapocsnak, hogy az emlékezet képtelen működését ezen irányban megszüntetni.

A szíven sebzett ifju a farsangi estély után kedvtelen, szomorú, a napokat törli a naptárról, miért; mert szerelmes!

Nem esoda, hisz amyi a bájos, kedves és elragadó kis barna és szőke lány itt Gyergyóban, hogy hamarosan nem is lehet számot reá találni.

Ilyen állapotokkal szemben az sem esoda, hogy kedves lesz Gyergyó minden idegen előtt és szép téli reményekkel néznek a gyergyói farsangi estélyek elé, mikor itt is ilyenkor megjelenik nagy ünnepélyességek közt az az aranyos tündér, s végig kalauzolja Amor-istent Gyergyóországban is.

B—y L.

Ezen körülmény indította a gyergyói gazdasági együletet azon elhatározásra, hogy egy szakértő bizottságot kiküldjön, melynek feladata volt vidékünkön tenyésztésre alkalmas gyümölesfajoknak kijelölése.

A szakértő bizottság az elmúlt év őszen feladatának teljesítésében eljárva, tekintettel arra hogy épen most midőn csak napok választanak el bennünket azon időtől, mikor a gyümölesfák oltásához szükséges oltógalyakat már gyűjti az előrelátó gazda, hasznos szolgálatot véltünk tenni, midőn a bizottság által kiválasztott, vidékünk égaljának és talajának leginkább megfelelő gyümölesfajoknak neveit közöljük, és pedig:

1. Nyári körte. Robert muskatály, Takaréki vagy nőczomb.

2. Őszi körte. Erdei-vajonczi, jó szürke vagy töviskörte, őszi bergamot és Izambert.

3. Téli körte. Siks, Hardepont-vajoncza, Liegel-vajoncza, Zephirin-gregoár.

4. Nyári alma. Piros asztrachani, Cserozsa.

5. Téli alma. Angolarany pármén, Törökbalint, Fehértafota, czigányalma, és Zergóparizs (ez utóbbi csak nedves talajra.)

6. Szilva. Verestojás, Lószemű, Althánrenglő, Jeffersonrenglő, Viktória királynő és Orel szilva.

7. Megy. Közönséges, spanyol, osztheimi, Hortenzia királynő és Eugenia császárnő.

8. Cseresnye. Hólyagos.

A most elsorolt gyümölesfajok tenyésztése Gyergyó talajának és égalji viszonyainak leginkább megfelelnek. Ezen állításunkat sok évi kísérletezés, tapasztalás és beható tanácskozás előzvény meg, a kiküldött bizottság kézzelfoghatóan meggyőződött az elősorolt fajoknak előnyös voltáról, minek folytán bátran ajánlhatjuk, hogy a birtokosok az eddigi iránynak és az itt nem prosperáló fajoknak felhagyásával csakis a most elsorolt gyümölesfákat szaporítsa, s ha gyümöles-termelőink által soraink megsziveltetnek, fardozásukat biztos anyagi siker fogja koronázni.

Szükségesnek tartjuk az eddigi termelési irány megváltoztatását még azért is, hogy legalább azon téren, a melyen kellő mennyiségű termést volnánk képesek elérni, ne szoruljunk a behozatalra. sőt ha soraink folytán gyümöles-termelésünk a helyes irányt felveszi, és a felsorolt fajokból létesítendő gyümölesös kertek szakszerűen kezeltetni fognak, nem hogy behozatalra nem fogunk szorulni, hanem mi leszünk abban a helyzetben, hogy versenyképes gyümöles-csel tekintélyes kivitelre is képesek leszünk.

Csergő Venczel.

H I R E K.

— *Bátrak vaggunk olvasóinkat lapunknak pártolásáva és előfizetőinket, az előfizetési díjaknak beküldésére tisztelettel felkérni.*

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Kátóna János gy.-szentmiklósi lakos díjnokot a gy.-szentmiklósi kir. jbiróságához irnokká nevezte ki.

— **Statistika.** A „gyergyói“ járásban az 1898. év január 1-től 1898. december 31-ig elhalt 1066 egyén. Ezek közül öngyilkos volt 7. küllerőszak következtében végezte pályafutását 17. 1 éven aluli csecsemő korban elhalt 460. 1—5 éves korában 178 gyermek. Nemre nézve 548 férfi, 518 nő.

— **Gazdasági felolvasás.** A „gyergyói gazdasági egyesület“ népies felolvasásainak második sorozatát folyó hó 22-én Gyergyó-Szentmiklóson a község háza tanács termében kezdte meg. A tekintélyes számban jelen volt gazdák látható érdeklődés mellett halgatták Puskás Jenő gazdasági szaktanárnak a tagosítás előnyeiről tartott előadását, ugyszintén Csergő Venczel nyug. kir. telekkönyvvezetőnek a gyümölesészetéről népies nyelven tartott értekezését; Székely Károly állatorvos a gazdasági állatok megbetegedéseiről tartott értekezésénél pedig, már különös érdeklődést tanusítottak a gazdák, mert hát szép a tagosított birtok, meg a gyümölesfa, de mégis többet ér a székely embernek a márha, mert az segíti őt meg nehéz munkájában. Az előadásokat Gy.-Ujfaluban és Alfaluban megismétlik.

— **Keddi vacsorák.** A folyó hó 17-én tartott „Keddi vacsorák“ egyike fokozatos fogyat-

kozás után már csak három résztvevővel dícselkedvén, azt hittük, hogy ez a jó eszme is, mint nálunk annyi sok más, végelgyengülésben fog kimulni. Kellemesen csalódtunk, mert a 24-én tartott közvacsora egy kis banquettel vetekedett s a mint értesülünk a legközelebbi „keddi vacsora” pedig már esemény számba fog menni, mert ez alkalommal a tagok családtagjai is részt vesznek a közvacsorán, a minék a logika szerint egy rögtönzött, de bizonyára sikeres táncz füzérke lesz a vége. Különben a 24-diki vacsora a legderültebb hangulatban és barátságos beszélgetés közben folyt le, s a résztvevők egy jól eltöltött este után tértek pihenőre.

— **Vereskereszt.** A magyar korona országai vereskereszt egyesületének gyergyó-szentmiklósi fiókjá évi rendes közgyűlését folyó évi jan. hó 29-ik napján d. u. 3 órakor a helybeli polgári fiúiskola tanács termében tartja meg.

— **Kereskedői kör.** A helybeli „kereskedői kör” közgyűlését január hó 22-én tartotta meg a kör helyiségében. A jelentések meghallgatása után az egyesület tagjai barátságos beszélgetés és poharazással fejezték be a közgyűlést.

— **A tüzoltók közgyűlése.** A helybeli önkéntes tüzoltó egyesület évi közgyűlését f. hó 22-én délután tartotta meg a tanácsház nagy termében. Hozó Pál tüzoltó másodparancsnok a gyűlést megnyitván, az elnöki előterjesztések után felolvasta Dr. Tiltscher Ede eddigi tüzoltó főparancsnoknak lemondó levelét, mit a közgyűlés tudomásul vevén, az új főparancsnok választásának megejtése határozatott. Miután a főparancsnoki állásra hárman és pedig Simon Balázs községi főbíró, Romfeld János sörgyáros és Orel Dezső ügyvédjelölt jelöltettek, az elnök másodparancsnok titkos szavazást rendelt el, melynek eredménye **Orel Dezsőnek** abszolút többséggel való megválasztása lett. Az új főparancsnok meghatva köszönte meg tagtársainak kitüntető bizalmát és körvonalazta az egyesület érdekében kifejtendő működését. A tárgysorozat kimerítése után a gyűlés az új főparancsnok életése között eloszlott.

— **Tanitógyűlés.** A gyergyói róm. kath. tanító-egyesület téli rendes közgyűlését 1899. évi február hó 9-én, (csütörtök) d. e. 9 órától kezdődőleg Gyergyó-tölgyesen a róm. hath. el. népiskolánál fogja megtartani.

— **Kamarai teljes ülés.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara 1899. évi január hó 30-ikán (hétfőn) délután 2¹/₂ (kettő és fél) órakor, saját helyiségében teljes ülést tart.

— **Haladás.** A mi már a széles magyar hazának nagyrészen uralkodik, az nagy szerényen vonult be községünkbe, s pár nap óta 240 méternyi hosszú vonalon egy helybeli polgár szolgálatába szegődött. Romfeld János sörgyáros lakását és gyártelepét telefon hálózattal köttette össze, s az ármányos gépecskéket vígan csillingelve közvetítik a gazdaságában és gyártelepén elfoglalt gyáros rendeleteit. A telefon hálózat elhelyezését és a gépek beállítását a mi saját külön ezeremesterünk E. Deér Kálmán eszközölte, ki is munkájának befejezte alkalmával az első gyergyó-szentmiklósi távbeszélőn keresztül fogadta sikerült munkájáért a jelenlevők üdvözlését.

— **Meghurcolt bíró.** A lugosi kir. törvényszék a napokban tartott egyik ülésében elvégre ítélettel végezte be Csanády Géza facseti kir. aljárásbírónak rég huzodó fegyelmi ügyét, Csanády Géza, ki felfüggesztésének hosszú ideje alatt a helybeli kir. közjegyzői irodában dolgozott, három rendbeli megvesztegetés vádjá miatt állott másfél esztendőig vizsgálat alatt, s miután a vizsgálati adatok ellene mit sem igazoltak a törvényszék felmentő ítéletet hozott. Igazán gondolkodóba eshetik az ember, mit tudtak hát hosszú másfél esztendő alatt vizsgálni ha mit sem tudtak a zaklatott bíró ellen kisütni, ki különben felmentése és visszahelyezésével kárpótolva teljesen nem lesz miután a vizsgálat folyama alatt anyagilag teljesen tönkre ment.

— **Ellopott menyasszony.** Gy.-Szárhegyen különös lakadalomról regél a fáma. A napokban történt, hogy a násznép a paptól hazajövet hozzá látott a lakadalmi mulatságuak, mulatság közben kőd előttem kőd utánam senki se lásson, eltűnt a menyasszony, daczára minden keresésnek

nem bírtak rá akadni. A vőlegényt a gutaütés kerülgette, és agyon akarta magát löni, csak a násznép akadályozta meg végzetes tetének elkövetésében. Reggelre aztán előhozták a menyasszonyt, kit násznéje előestéjén, régi udvarlója kihez állítólag a leányt is szerelem füzte — a násznép közül ellopott, — s kit másnap reggel hiánytalanul visszaszolgáltattott.

— **Véres verekedés.** Sára Gergely és Ferencz István molnárok békés egyetértéssel indultak meg a malmaikat hajtó Békény árokra jegelni. Jegelés közben talán eltérő politikai nézeteik miatt összeszólalkoztak, mi veszekedéssé fajult, miközben Sára Gergely a jegelő villával úgy találta molnár társát fejbe kolintani, hogy ezt rögtön elborította a vér. Erre mindketten megijedtek és abban hagyták a harcot. Sára Gergely mint a ki jól végezte dolgát utjára, Ferencz István pedig a doktorhoz ment ajókorá folytonosság hiány konstatálása végett. Legközelebbi találkozásuk a büntető bíróság előtt lesz.

— **Élelmes vigécz.** A mult héten községünkben egy vigécz ki magát egy bécsi papir nagykereskedő cég képviselőjeként mutatta be, több kereskedő és magán féltől nyomtatvány megrendeléseket vett fel. A felek azon hiszenben adták fel megrendeléseiket, hogy az áruk Bécsből a vigécz útján, sokkal csinosabb alakban és olcsóbb árban fognak szállíttatni mint azt helyben megkaphatták volna. A vigécz a megrendeléseket felvéve megsem állott a helyben lévő nyomdahelyiségig, a hol most már ő rendelkezte meg a hiszékeny megrendelők által feladott nyomtatványokat természetesen jóval olcsóbb árban, miután azért házal és rongja beszélő tehetségét, hogy haszna legyen belőle. A megrendelő közönséget pedig megnyugtatjuk, hogy ez alkalommal daczára a bécsi rendelményeknek mégis a helybeli ipart pártolja.

— **Hatezer forintos kutya.** Értékes kutyákért elég gyakran fizetnek nagy árakat Angolországban; de azért mégis meglepő, hogy a mi nap egy foxterrier ötszáz font sterling áron kelt el. Ez a kutya a Go Bong névre hallgat, már néhány kutyakiállítás nyert díjat, legutóbb Liverpoolban, a hol a kiállítás végével hatezer forintért megvette egy amerikai amatőr. Eddig négyszázhetven font, azaz ötezerhatszáznegyven forint volt a legnagyobb ár, a melyet kutyáért fizettek: a Vice Regal nevű simaszőrű foxterrier-ért.

Farsang.

Házi estély. Ritka kellemű és kedélyes estélyben részesítette mult héten helybeli Szentpéteri ügyvéd vendégszerető háza a gyergyó-szentmiklósi intelligenciát. Különösen pedig a fiatal generációt. Ott volt a helybeli lányoknak úgy szólván egész és a fiatal uraknak egy nagy csoportja. A kedves emlékü estély maradandó nyomokat hagyott mindazokban, kik ezen részt vettek. Különben az estély a késő reggeli órákban a csárdással ért véget. Az est kitünő sikere mindenkor dicséretére válik nemcsak a Szentpéteri család fejének, de az estély gondos háziasszonyának és akkor bucsuzó kedves leányának. (Beküldetett.) — by

Ifjúsági bál. A gyergyó-szentmiklósi ifjúságnak hushagyó keddi mulatsága mindenkor esemény számba ment. A mint az ifjúság által kiküldött rendező bizottság lázas tevékenységéből észleljük az idej ifjúsági bál a minden eddigi ifjúsági bálak netovábbjának ígérkezik s előre megvagyunk győződve arról, hogy nemcsak a mulató kisasszonyok, hanem a kényszerbálozó mamák is a legszebb emlékek, illetve reményekkel fognak „bál után” nyugalomra térni. A rendező bizottság névsorát következőkben adjuk: Elnök dr. Fejér Dávid. Alelnökök Kricsa Zoltán és Genesy Zolt. Pénztárnok Cziffra József. Titkár Kiss József. Választmányi tagok: Vákár Lukács, Cziffra Jenő, Márdirosz Kristóf, Gayer János, Liebl Ede, Szenkovics Jenő, Kopacz Béla, Csiky Jenő, Drotos Jenő, Monspart István, Orel Dezső, Lázár Gerő, Mélik István, Mélik Andor.

Székelly bál. A helybeli önkéntes tüz-

oltó-egyesület saját pénztára javára f. évi február hó 1-én polgárbált rendez. A községi főbíró elnöke alatt megalakult bálbizottság megkezdte működését, s bizonyára mindent elfog követni, hogy a tüzoltók idej mulatsága miben sem álljon hátrább az előbbi farsangoknak mindig jól sikerült ilyenmü mulatságainál.

Tánczestély Tölgyesen. A tölgyesi „Olvasókör” f. évi február 4-én saját pénztára javára a „Mátyás király” vendéglő összes helyiségeiben zártkörü tánczestélyt rendez.

Kosarasbál Alfaluban. Az alfalvi „Polgári Olvasókör” f. évi február 4-én saját pénztára javára „kosaras bált” rendez. A hozánk beérkezett meghívón jelzett rendezőség névsora teljes garanciát nyújt már eleve is arról, hogy az estély az idej farsang legsikerültebb mulatságai közé fog sorakozni.

A „Dalegylet” bálja. A gyergyó-szentmiklósi dalegylet bálja folyó hó 21-én folyt le Laurenczi nagytermében ha nem is fényes anyagi, de annál nagyobb erkölcsi sikerrel. Ezen derék polgár-egyesület bálja eddigelé minden farsangon jól sikerült, az idén azonban az iparosok egymás közt meghasonlottak és tekintélyes számban távolmaradtak a Dalegylet estélyétől; de a mint kitűnt, nem csak távol maradtak, hanem tüntettek is, miután ugyanazon este az „Ipartestület helyiségében közvacsorával egybekötött tánczestélyt rendeztek. Annak daczára a Dalegylet megállotta helyét, s folyt a mulatság kivilágos kivirradtig; az első négyest 40 pár tánczolta. A tüntetők minden kísérletök daczára sem tudták az estélyt megbuktatni, sőt a bevételből a kiadások leütése után az egyesületi pénztár javára tisztességes fölösleg maradt.

SZERKESZTŐI IZENETEK.

Sebestyén diák. Ugyan, ugyan! Ne káromolja az eget, különben ha már erőnek erejével nyomtatásban kívánja látni verselményét, egy pár sort mutatoul közrebocsátunk, — ime:

Fiskális ész ócska butor,
Expensnota halotti tor,
Ócska butor ész világa,
Comissio ezerszámra, stb.

Váljék egészségére.

Felelős szerkesztő: **KALMÁR IGNÁCZ.**
Segédszerkesztő: **LAURENCZI VILMOS.**
Főmunkatárs Budapesten: **GENCSY ISTVÁN.**
Kiadótulajdonos: **LÉTZ JÁNOS.**

NYILTTÉR. *)

A gyergyó-szentmiklósi Dalegylet január hó 21-én tartott báljából kifolyólag erkölcsi kötelességének tartsa ez uton is háláját fejezni ki mindazokkal szemben, kik megjelenésükkel tanujelét adták a saját kebelükhöz tartozó, s már évek óta fennálló egyesület iránti vonzalmuknak, pártfogásuknak, s kik ezzel szemükre vetették azon személyes érdektől elvakitott, saját nyájuktól eltévedt egyéneknek, kik önmegtagadással működtek a Dalegylet érdekeinek megrontásán, hogy „egy fecske nem csinál nyarat” vagy, hogy sokat akar a szarka, de” (a többit mármost tudják ők is tapasztalatból.)
Gy.-Szentmiklós, 1899. január 22.

Egy tag.

*) Ezen rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.

Egy jóházból való fiu

ki legalább 2 polgári osztályt végzett s a német nyelvet is némileg birja

tanulónak
azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyergyó-szentmiklósi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Hitelintézet részv.-társ. gy.-szentmiklósi cég végrehajthatónak ifj. Fülöp Mártonné Gál Jula végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a gy.-szentmiklósi kir. járásbiróság) területén lévő Alfalu község határára fekvő, az alfalvi 625. sz. tjkvben A 7 1934. 1935. hrsz. a. 405 frt, 3486. hrsz. a. 9 frt, 5003. hrsz. a. 14 frt, 6563—6565. hrsz. a. 59 forint, 6631. hrsz. a. 31 frt, 7134. hrsz. a. 4 frt, 7274. 7279, 7280. hrsz. a. 54 frt, 7519. hrsz. a. 5 frt, 7720. hrsz. a. 17 frt, 9078. hrsz. a. 16 frt, 9108. hrsz. a. 2 frt, 10028. hrsz. a. 3 frt, 10964. hrsz. a. 6 frt, 11339. hrsz. a. 5 frt, 11797. hrsz. a. 5 frt, 12456, 12457. hrsz. a. 2 frt, 12918/1. hrsz. a. 2 frt, 15596. hrsz. a. 28 frt, 16208. hrsz. a. 37 frt, 16417. hrsz. a. 22 frt, 18334/1. hrsz. a. 2 frt, 19383. hrsz. a. 9 frt, 19617. hrsz. a. 1 frt, 20689. hrsz. a. 7 frt, 21349. hrsz. a. 6 frt, 23268. hrsz. a. 7 frt, 24506. hrsz. a. 7 frt, 25008. hrsz. a. 5 frt, 26299. hrsz. a. 4 frt, 27348. hrsz. a. 13 frt, 29173. hrsz. a. 20 frt, 1878. hrsz. a. 5 frt becsértékű egész ingatlanokra az árverést ezen becsértékekben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi márczius hó 23-ik napján délelőtti 9 órakor** Alfalu község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyergyó-Szentmiklós, 1898. évi aug. hó 4-ik napján.

A gyergyó-szentmiklósi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Páll Venczel,
kir. aljbíró.

Egy ideiglenes díjnok

1 frt napi díjjal a helybeli kir. adóhivatalnál azonnal felvétetik.

Hivatalok
Tanodák
Könyvtárak
Pénzügyintézetek
Magánosok
figyelmébe!

LÉTZ JÁNOS

jól berendezett

Könyvkötő-üzlete

Gy.-Szentmiklóson

elvállal és készít mindenféle könyvkötő-munkát, csinnal és izléssel, jutányos árak mellett.

A munka tartósságaért felelősséget vállal.

Megrendeléseket gyorsan és pontosan fogantatosít.

Tömeges vagy állandó megbízásoknál külön árkedvezmény.

Megkeresésre szívesen szolgál költségvetéssel.

Vagyon-Mérleg-számla.

VAGYON.

TEHER.

A „Jelzálog Hitelbank részvénytársaság Gy.-Tölgyesen“ vagyonálladékaról 1898. december 31-én.

Lapszám	Koronnában	Lapszám	Koronnában
Beruházásban 3512'05*)			
101	Pénztárkészlet 1898. december hó 31-én 1160 40	2	Alaptőke számlán 100000 —
105	Külföldi pénznemekben 2248 24	9	Tartalék alap 1897. évről . . . 43146 —
103	Váltókban 354664 60	9	„ „ f. évi 6%-os kamata 2588'76 43734 76
93	Jelzáloggal biztosított váltókban 42920 —	95	Betétek tőkésített kamatokkal 390607 16
102	Kezességelt és jelzáloggal biztosított kö-	58, 71, 82	Visszváltó kölcsönök 41886 94
104	telezvényekben 167763 50	94	Folyó számlai követelők 1218 30
10	Kézi záloggal fedezett kölcsönökben 2140 —	26	Fel nem vett jótékonyezél 51 38
12	Külföldi váltókban 32247 72	Nyeremény mely feloszlik:	
14	Giró számlán Osztr. Magy. Banknál. 413 28	Alapszabályaink szerint 90%	
97	Nyílt számlán 1098 38	Tartalékalapra 23565'24	
42	Trieszti általános biztosító Társaságnál 2 54	Alapszabályaink szerint 10%	
84	Értékpapirokban (Takarékpénztári részv.) 468 98	Tiszteletdíjakra 2663'86 26229 10	
	605727 64		605727 64

Gyergyó-Tölgyesen, 1898. december hó 31-én.

Korpos Ádám s. k.,
könyvelő.

Ifj. Török Antal s. k.,
vezérigazgató.

Hogy ezen forgalom-, nyereség-veszteség, valamint vagyon-mérleg számlákat a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk s azokat mindenekben helyeseknek és megegyezőeknek találtuk igazoljuk.

Kelt Gyergyó-Tölgyesen, 1899. évi január hó 5-én.

Waitsuk József s. k.,
igazg. tag.

Török Antal s. k.,
elnök.

Müncke Pál s. k.,
igazg. tag.

Strul Mihály s. k.,
igazg. tag.

Áviám Haim s. k.,
igazg. tag.

Haim Simon s. k.,
fb. tag.

Csató István s. k.,
fb. elnök.

Urcsianu János s. k.,
fb. tag.

*) Teljesen leiratott.